

disse sidste Byer ligesaa store som de førstnævnte, men de ere dog underlagte Retsbetjente, der have Landdistrikter paa 12,000, 16,000, 18,000 Mennesker. Paa Langeland er der en eneste Retsbetjent; nemlig i Rudkøbing, og Langelands Herred har 20,000 Indbyggere. Jeg siger ikke fra mit personlige Standpunkt, at det er ønskeligt at have saa store Embeder; men kunne saadanne bestrides, maa Bornholm f. Ex. kunne bestyres af mindre end 5 Retsbetjente, kunne 20,000 Mennesker styres godt af een Mand, kan der ikke behøves fem til at styre 30,000. Fordelingen er ogsaa ulige i de enkelte Amtet. Bornholm har fem Retsbetjente, Maribo Amt har ti, og saa er der endda En paa de smaa Der, der høre til Amtet, altsaa elleve. Svendborg Amt er der noget færre, nemlig sex. Sorø Amt har mange Skjæbter, og derfor mange Retsbetjente, nemlig ni, hvilket er en halvanden Gang mere end Amtet med en stor Befolkning. Fra dette Synspunkt kunde det altsaa forsvares at gjøre Forandringer, forsaavidt de lokale Forhold tilstøede det; men derfra har Udvalgets Flertal afholdt sig, og saa har det draget den Konsekvens, at det ogsaa vil lade de bestaaende Forhold i Odense og Aarhus vedblive; særlig da disse to Embeder nylig ere bleve besatte med unge Mænd, som vel ikke kunne klage over Lønningernes Størrelse. Med Hensyn til det sidste Punkt, Lønningerne, i Almindelighed, og Udbestilløgene, har Udvalgets Flertal ogsaa, spottende sig til, at en Retsreform er nær forestaaende, draget den Slutning, at der ikke er Grund til at gaa ind paa nogen Forhøielse; da man ikke kan sige Andet, end at de Paagjældende i forholdsvis ere ganske heldig stillede. Naar det er givet en Slags Antydning af, at de kunne siges at staa lidt gunstigere end andre Embedsmænd; hvormed ingenlunde er sagt, at de ere for høit stillede, skal jeg henvise til, at Retsbetjentenes Overordnede i Administrationen, Amtmændene, deres Overordnede ved Domstolene, Overretssassessorerne, og deres Overordnede i Ministerierne, Kontorcheferne og Departementcheferne, nok paa en Maade kunne siges at være uheldigere stillede end Retsbetjentene. Det er altsaa Flertallets Hovedbetragtning, at overfor den forestaaende Reform, hvor man alligevel skal drøfte disse Forhold, er det ikke værd at foretage Forandringer i de heromhandlede Sætter; men jeg maa paa mange af Flertallets Medlemmers Begne — dog ikke paa hele Flertallets Begne — sige, at mange andre Betragtninger føre til det samme Resultat. Navnlige maa jeg for mit eget Bedkommende paastaa, at man maa tage den hele Tilstand i 1880 og Tilstanden i 1870 i Betragtning, hvilket hører til det, som maa være Hovedmomentet med Hensyn til Lønningernes Bestemmelse. I alt Fald anser jeg det for et Hovedmoment, hvorefter denne Embedsklasse staa overfor hele Befolkningen. Set i 1880 og set i 1870 kan man neppe sige Andet, end at de

Lønninger, som det kunde betragtes for forsvaret at fastsætte i 1870, maa være tilstrækkelige i 1880, thi Befolkningens hele økonomiske Stilling er snarere gaaet tilbage end frem; der kan disputeres længe nok om, hvorvidt Smør og Sæbe er gaaet frem, men den hele økonomiske Stilling, som der nærmest maa tages Hensyn til, naar man vil udregne Retsbetjentenes Lønningsforhold dengang og nu, er snarere gaaet tilbage end frem. — Jeg skal hermed indfrænte mig til at anbefale de stillede Endringsforslag, som altsaa gaa ud paa at sætte Lønningerne og Udbestilløgene til de samme Beløb, som de ere satte til i den gjældende Lov, og føre de to Embeder, der ere foreslaaede rykkede op fra anden til første Lønningsklasse, tilbage til anden, saa at Loven i disse to Hovedpunkter skulde blive som den nugjældende.

Klein: Den ærede Ordfører begyndte sine Bemærkninger med den Ytring, at det var det første af de Lønningslovsforslag, som ere henviste til Udvalget, hvorover der nu forelaa Betænkning, og jeg frittes til at sige, at dersom man med en vis Længsel har imødeset Virkningerne af Lønningsudvalgets Arbejder, og forsaavidt der flere Steder maatte være blevet knyttet Forventninger til dette Arbejde med Hensyn til Frugterne af de fremsatte Lønningslove, synes det nu Fremkomne just ikke at give noget godt eller Lovende Barsel. Naar denne Sag særlig er bleven fremmet og er den første, der nu foreligger, har det vist væsentlig sin Grund deri, at det maa erkendes, at de Embedsmænd, om hvem dette Lovforslag dreier sig, i visse Henseender indtage en særlig Stilling i hele Embedshierarkiet, saa at det vel var muligt at danne sig en Forestilling om, hvorefter Lønningerne for dem rettelig burde være, uden just at reise Spørgsmaal om Lønningerne for alle andre Embedsmænd eller i alt Fald for en stor Del af det øvrige Embedshierarki. Efter min Mening — og jeg tror, at Udvalget overveieude har været enig med mig deri — er der en saa nær Forbindelse mellem flere af de Embedsklasser, for hvilke Lønningsforslag ere fremsatte, at det ikke vilde lade sig gjøre at fremme en enkelt af disse Love særligt; de maa nogenlunde følges ad, for at man ikke skal være udfat for, at der, naar den ene Lov fremmedes og den anden ikke, tilveiebragtes mulige Uligheder i de paagjældende Embedsperfoners Stilling. Med denne Lov derimod er Sagen noget anderledes, og det vilde have sin Interesse, har det forekommet Udvalgets Medlemmer, at denne Sag blev bragt frem dels som et Vidnesbyrd om den almindelige Tilbøielighed, der selvfølgelig er tilstøede i Udvalget til at fremme Sagerne saa vidt og saa hurtigt, det laader sig gjøre, dels ogsaa fordi man gjennem denne Sags Fremkomst og den Skæbne, den fik, maaste kunde danne sig et tydeligt Begreb om,